

Veszprém Megyei Területi Választási Bizottság

8200 Veszprém, Megyeház tér 1.
tel: 06/88/545-021
e-mail: valasztas@vpmegye.hu

Ügyszám: 02/204-2/2019.

VESZPRÉM MEGYEI TERÜLETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG

48/2019. (X. 17.) határozata

A Veszprém Megyei Területi Választási Bizottság a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 151. § (1) bekezdésében és 304. § b) pontjában megállapított hatáskörében eljárva, a Magyar Kétfarkú Kutya Párt (1071 Budapest, Damjanich u. 26/B. 3. em. 1., nyilvántartási száma: 01-02-0015629, képviseli: Kovács Gergely társelnök (a továbbiakban: beadványozó) által az „*„*” című sajtótermék, Város Önkormányzatának ingyenes hetilapja, 32. évfolyam, október 4-ei 35. és október 11-ei 36. lapszámával kapcsolatosan benyújtott kifogás tárgyában meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

A Veszprém Megyei Területi Választás Bizottság a kifogásnak helyt ad, megállapítja, hogy a Város Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) az általa kiadott „*„*” című sajtótermék 2019. október 4-én megjelent 35. és október 11-én megjelent 36. lapszámában megsértette a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 2. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt esélyegyenlőség a jelöltek és a jelölő szervezetek között alapelvet.

A Veszprém Megyei Területi Választási Bizottság a Város Önkormányzatát eltiltja a további jogsértéstől.

A Veszprém Megyei Területi Választási Bizottság kötelezi a jogsértőt, hogy jelen határozat rendelkező részét az *„*” legközelebbi számában – a jogsértő közléshez hasonló módon – tegye közzé.

A határozat ellen a meghozatalától számított 3 napon belül az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet személyesen, levélben, telefaxon vagy elektronikus levélben a Nemzeti Választási Bizottsághoz címzett fellebbezést nyújthat be a Veszprém Megyei Területi Választási Bizottságnál (8200 Veszprém, Megyeház tér 1., fax: 88/545-012, e-mail: valasztas@vpmegye.hu).

A fellebbezést úgy kell benyújtani, hogy legkésőbb 2019. október 20. napján 16.00 óráig megérkezzen.

I n d o k o l á s

I.

[1] A Magyar Kétfarkú Kutya Párt, mint a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán nyilvántartásba vett jelölő szervezet a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 208. § (1) bekezdése, valamint 151. § (1) bekezdése alapján kifogást nyújtott be az „*„*” elnevezésű sajtótermék, 2019. október 4-én és 11-én, 32. évfolyam 35. illetve 36. számként kiadott példányai (a továbbiakban: „sajtótermék”) tartalma kapcsán az alábbiakra figyelemmel:

[2] A Sajtóterméket az [redacted] önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló [redacted] Média Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság adja ki. Ennek alapján megállapítható, hogy a Sajtótermék közpénz felhasználásával kerül előállításra.

Figyelemmel arra, hogy a kiadó székhelye Veszprém megyében található, a Ve. 151. § (1) bekezdése alapján a kifogás elbírálására a Veszprém Megyei Területi Választási Bizottság illetékes.

A Sajtótermék nyomtatott formában ingyenesen kerül terjesztésre, valamint pdf-formátumban a nyilvánosság számára korlátozás nélkül hozzáférhető az önkormányzat hivatalos honlapján.

A kifogásolt tartalom internetes hivatkozása:

[http://\[redacted\]-2019-10-04/](http://[redacted]-2019-10-04/)

[http://\[redacted\]-2019-10-11/](http://[redacted]-2019-10-11/)

A második lapszám kiadásának kelte 2019. október 11., így - a Ve. 152. § (4) bekezdésére is figyelemmel - a kifogás 2019. szeptember 14-én 16 óráig nyújtható be.

A két megjelölt lapszám közül az elsőben a Magyar Kétfarkú Kutya Párt jelöltjei egyáltalán nem, a másodikban más jelöltekéé lényegesen kisebb terjedelemben, fénykép nélkül szerepelnek csak. A lapszámokban a hivatalban levő polgármester és az általa támogatott jelöltek "a csapat") népszerűsítésére alkalmas tartalmak nagy arányban jelennek meg, olyan mennyiségben, amely összességében megbontotta a jelölő szervezetek közötti verseny egyensúlyát. Az MKKP jelöltjeinek másokhoz képest sokkal szűkebb szerepeltetésével, illetve a hivatalban levő polgármester és "csapata" túlzó szerepeltetésével a kiadó megsértette a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt esélyegyenlőség alapelvét.

[3] Kérte ezért, hogy a Területi Választási Bizottság a jogsértés tényét állapítsa meg, és alkalmazza az ahhoz fűzhető jogkövetkezményeket.

A kifogást a kifogástevő a Ve. 223. § (1) bekezdésének megfelelően elektronikus levélben eljuttatva nyújtotta be.

II.

[4] A Veszprém Megyei Területi Választási Bizottság (a továbbiakban: VMTVB) álláspontja szerint a kifogás az alábbiak szerint alapos:

[5] A kifogás érdemi vizsgálatra alkalmas, mert megfelel a Ve. 208. §-ában, 209.§ (1) és (3) bekezdésében és 212. §-ában, továbbá 151. § (1) és (3) bekezdésében, foglalt alaki követelményeknek.

[6] A tényállás megállapításával kapcsolatosan a VMTVB rögzíti az alábbiakat:

[7] Az [redacted] című lap 2019. október 4-ei számában megtalálható impresszum szerint a sajtótermék kiadója az [redacted] Média Nonprofit Kft, felelős kiadó: [redacted] ügyvezető.

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóságnak az interneten elérhető és az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 97. § (1) bekezdése alapján közhiteles nyilvántartása szerint a kifogás tárgyává tett [redacted] című nyomtatott sajtótermék kiadója [redacted] Város Önkormányzata, így a VMTVB a közhiteles nyilvántartásban foglalt adatokat tudta elfogadni, és az eljárás során kiadóként [redacted] Város Önkormányzatát (a továbbiakban: kiadó) vette figyelembe.

Beadványozó állításával egyezően tehát megállapítható, hogy a sajtótermék közpénz felhasználásával kerül kiadásra.

[8] A Nemzeti Választási Bizottság több esetben, így pl. a 691/2018. számú határozatában összegezte a közhatalmat gyakorló állami, önkormányzati szereplők által kiadott sajtótermékeknek a választási kampány idején folytatott szerkesztési gyakorlatával kapcsolatos irányadó joggyakorlatot.

A 3096/2014. (IV. 11.) AB határozat egyebek közt rögzíti, hogy a sajtótermékek nem szankcionálhatók az általuk nyújtott tájékoztatás jellege, minősége miatt (35. megfontolás).

Bizonyos körben kivételt jelenthetnek azonban ez alól a közhatalmi szerv által fenntartott, közpénzből működtetett sajtótermékek.

Az Alkotmánybíróság határozatából egyértelműen megállapítható, hogy helyi önkormányzatok kiadványai esetében azért kérhető számon a jelölő szervezetek esélyegyenlőségének biztosítása választási kampányidőszakban, mert közpénzből fenntartott sajtótermékről van szó.

[9] A fenti érvelés alapján a sérelmezett önkormányzati lapszámokkal kapcsolatban azt kellett vizsgálni, hogy az a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjának megfelelő szerkesztési gyakorlatot követett-e, vagy közhatalmi szerepét feladva valamely jelölő szervezet mellett elköteleződött, illetve ennek látszatát keltette.

[10] Az önkormányzati lapok szerkesztési gyakorlatát választási kampányidőszakban a Ve. követelményei korlátozhatják. Az időszaki kiadvány tehát felelősséget visel a közölt tartalomért abban az esetben is, amikor választási kampány idején tesz közzé politikai, közéleti tartalmakat (Kvk.IV.37.359/2019/2. számú végzés).

[11] A Ve. 152. § (4) bekezdése értelmében a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjának megsértése időszaki kiadvány esetén akkor állapítható meg, ha az legalább két egymást követő lapszám együttes vizsgálata alapján fennállt a megjelölt bizonyítékok alapján. Beadványozó két lapszámot jelölt meg vizsgálatra.

[12] A Kúria több döntésében (Kvk.III.37.236/2018/4., Kvk.IV.37.359/2014/2.) elvi jelleggel rögzítette álláspontját, amely szerint „[a] választási kampány a jelölő szervezetek és jelöltek közötti verseny, amelynek kifejezett célja a választópolgári akarat befolyásolása, formálása, a választópolgárok meggyőződésének kialakítása. A kampányhoz kötődő jogegyenlőség követelménye, az egyenlő esély elve a választási kampány idején akkor érvényesül, ha a jelölőszervezetek és jelöltek számára azonosak azok az objektív, külső feltételek, amelyek mellett képesek választási üzeneteiket eljuttatni a választókhoz. Így külső, objektív feltétel egyebek mellett az, hogy azonos eséllyel férjenek hozzá azokhoz az eszközökhöz, alkalmazhassák azokat a technikákat, amelyek sikeresen és hatékonyan többszörözik meg kommunikációjuk meggyőző erejét.” (...) megbomlik a választási versengésbeli esélyegyenlőség akkor, ha valamely jelölő szervezet vagy jelölt a kampány időszakában olyan támogatásban részesül, olyan segítséget kap, amely őt ésszerű indok nélkül privilegizálja más szervezetekhez és jelöltekhez képest. A választási versengés során megkérdőjelezi az egyenlő esélyek elvének érvényesülését az a tény avagy látszat, amikor a helyi közhatalom a választási kampányban semleges pozícióját feladva az egyik jelölő szervezet vagy jelölt mellett tűnik fel”.

[13] A kampányidőszak alatt a jelöltek és a jelölő szervezetek a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjába foglalt esélyegyenlőségének érvényesítése érdekében az állami, illetve az önkormányzati szerveknek tartózkodniuk kell attól, hogy a jelöltek és a jelölő szervezetek szabad versengésébe beavatkozzanak (BH 2014/12/379., Kvk.IV.37.361/2014/2.). Ebből kifolyólag kampányidőszakban az állami és önkormányzati szervek véleménynyilvánítási szabadsága korlátozás alá eshet.

[14] A helyi önkormányzatok kiadványaiban a települések prominens személyeinek többszöri megjelenítése általános jelleggel nem kifogásolható. Mivel azonban az önkormányzat sajtóterméke a helyi közhatalmat jeleníti meg, választási időszakban megkérdőjelezi az egyenlő esélyek elvének érvényesülését az a tény-, vagy akárcsak a látszat, ha választási kampányban semleges pozícióját feladva az egyik jelölő szervezet vagy jelölt mellett tűnik fel. Ilyen esetekben politikai hirdetés hiányában is alkalmas lehet az adott lapszám arra, hogy helyi szinten megbontsa a jelölő szervezetek és a jelöltek közötti esélyegyenlőséget (Kvk.I.37.394/2014/2. számú végzés, Kvk.I.37.416/2018/3. számú végzés).

Nem sérül azonban a Ve. 2. § (1) bekezdés c) pontjában rögzített esélyegyenlőség a jelöltek és jelölő szervezetek közötti eljárási alapelv akkor, ha a helyi önkormányzati lapban megjelent cikkek tartalmi vizsgálata alapján az állapítható meg, hogy azok az önkormányzat, illetve a település életében időbeli és helyi aktualitással bírtak, más helyen és időpontban való megjelenésük az aktualitás szempontjából értelmezhetetlen lenne.

Amennyiben a cikkekben szereplő polgármester, vagy képviselő, aki egyben jelölt a választásokon, a helyi eseményeken saját tisztségéből eredő kötelezettségeinek tesz eleget és sem maguk az alkalmak, sem pedig azok írásbeli összefoglalója nem utal jelölti minőségére, nem hozza összefüggésbe az eseményt a közelgő választással, nem áll fenn alapelvi sérelem. Az önkormányzati munka és feladatok ellátása polgármesterként, képviselőként ugyanis nem azonos a jelölti megjelenéssel (Kvk.37.714/2018/2. számú végzés).

[15] A fenti irányelveknek megfelelően a VMTVB elvégezte a sérelmezett lapszámok részletes tartalmi vizsgálatát és az alábbiakat állapította meg:

A kifogásolt lapszámok a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint nemzetiségi önkormányzati képviselők 2019. évi általános, október 13. napjára kitűzött választásának kampányidőszakában jelentek meg.

Egyes híradások, tudósítások a helyi közösség életét érintő eseményekről tényszerűen számoltak be, amelyekkel kapcsolatban az önkormányzat, illetve a polgármester szerepeltetése okszerű és indokolt volt (pl. 2019. október 4-ei lapszám, „Az idősekről is gondoskodik a város önkormányzata” című cikk).

A 2019. október 4-ei lapszámban azonban képviselőjelöltként csak a „Közösen [helyi név] Egyesület képviselőjelöltjeinek lakosság körében történő megjelenésével kapcsolatos cikkeket („Garázsok épülnek a Kandó lakótelepen”, „Családi délután a belvárosban”, „Dolgoznak a bankautomata telepítése és a gyógyszertár ügyén”) lehet találni. Más képviselőjelöltek tevékenységéről, megjelenéséről cikk nem található a sajtótermékben, kivéve egy cikket („Dolgoznak a bankautomata telepítése és a gyógyszertár ügyén”), melyben az egyik FIDESZ-KDNP képviselőjelöltre negatív értelemben hivatkoznak.

A 2019. október 11-ei lapszámban a „Közösen [helyi név]” Egyesület, valamint a FIDESZ-KDNP egyéni választókerületi jelöltjei névvel, fényképpel és szöveggel kerültek bemutatásra, a Magyar Kétfarkú Kutya Párt és a független, valamint a Mi Hazánk Mozgalom jelöltjei csak névvel.

[16] A lapszámok áttekintése során a VMTVB arra az álláspontra helyezkedett, hogy az általános olvasó, választó elsősorban az újságot átlapozva, az abban szereplő fényképeket, szalagcímeket nézi, így a „Közösen [helyi név]” Egyesület jelöltjeinek túlnyomó szerepeltetése kampányidőszakban, fentiekre is figyelemmel kifogásolható, mert ez felveti annak látszatát, hogy az önkormányzati sajtótermék a választási kampányban semleges pozícióját feladva az egyik jelölő szervezet mellett tűnt fel.

[17] A VMTVB a Ve. 152. § (2) bekezdése alapján – az alábbiakra figyelemmel – nem tartotta indokoltnak bírság kiszabását:

A sérelmezett időszaki kiadvány a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 203. § 60. pontja szerinti sajtótermék. Hasonló fogalmat rögzít a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 1. § 6. pontja is. Az Mttv. és az Smtv. egységes szabályozási rezsim alá helyezte a médiatartalmakat és szolgáltatókat, amely szabályozás kiterjed a nyomtatott sajtótermékekre is. Az Alkotmánybíróság 165/2011. (XII. 20.) Ab határozatának megállapításai értelmében az utóbbiakat nem az előállítás technikája, hanem a tömegkommunikációban betöltött szerepük, befolyásoló képességük különbözteti meg. A hatásmechanizmus elméletére alapozva általánosan elfogadott tény, hogy az elektronikus tartalomszolgáltatókhoz viszonyítva a nyomtatott sajtótermékek véleményformáló hatása, meggyőző ereje lényegesen kisebb. Ezért a nyomtatott sajtótermékekben közreadott, adott esetben jogsértő tartalmak megítélése is enyhébb kell legyen.

Figyelembe vette még a VMTVB az időszaki kiadvány helyi jellegét, azt, hogy a jogsértés első alkalommal fordult elő, valamint azt, hogy a határozat rendelkező részének közzétételi kötelezettsége mellett a represszív karakterű bírság adott esetben aránytalan szankciót jelentene.

Mindezek alapján a VMTVB a rendelkező részben írtak szerint határozott.

A határozat az abban felhívott rendelkezéseken, valamint a Ve. 214. § (1) bekezdésén, 218. § (1) bekezdésén, (2) bekezdés a)-b) pontján, 219. § (1) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 221. § (1) bekezdésén, a 223. § (1) bekezdésén, a 224. § (1)-(2) bekezdésén alapul.

Veszprém, 2019. október 17.

Dr. Beregi Zoltán
a Területi Választási Bizottság
elnöke

